No. 280. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 23 November.

LATERE BERIGTEN DER COURANT, *van Donderdag den 22 November*, behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten November.

Gisteren heeft de deputatie van den senaat, bij monde van derzelver president, den koning het adres, in antwoord op deszelfs aanspraak bij de opening der kamers, overgebragt. Z. M. gaf hoofdzakelijk ten antwoord, dat hij met genoegen zag, dat de senaat den staatkundigen gang van het bestuur goedkeurde, en evenzeer, dat dezelve begreep, van hoeveel belang in deze oogenblikken de eendragt der hooge staatsmagten was; dat de onderhandelingen opzigtelijk de zaak van den heer *Thorn* steeds werden voortgezet en hij hoop had op eenen spoedigen en gewenschten uitslag.

De afgevaardigden, waren gisteren opgekomen, om over het ontwerp-adres te beraadslagen; op de aanmerking echter, zoo van de heeren *Du Mortier* als de *Brouckere*, dat de leden alvorens inzage behoorden te hebben van de diplomatische stukken, die de minister van buitenlandsche zaken had medegedeeld, maar nog niet gedrukt waren, werd besloten de zitting tot heden te adjourneren.

— Eergisteren, maandag, is de maarschalk *Gérard* naar Antwerpen vertrokken en heeft een lang onderhoud met den kolonel *Buzen* gehad; dezelve had te Berchem de generaals *Neigre* en *Haxo* aangetroffen en heeft vooreerst zijn verblijf en hoofdkwartier op het buitengoed van den heer *Osy-Knyff*, tusschen Deurne en Borgerhout gevestigd. Gisteren heeft de maarschalk den geheelen dag met den generaal *St.-Cyr Nugues* gearbeid. Het hoofdkwartier moest des avonds naar Merxem worden overgebragt; aldaar zal waarschijnlijk de maarschalk zijn hoofdkwartier, gedurende den tijd van het beleg vestigen, als het meest geschikte punt om de operatien te besturen. De generaals *Neigre* en *Haxo* zijn speciaal met de belegering belast. Dezelve zijn te Berchem, alwaar het hoofdkwartier van de artillerie en genie voorloopig is geplaatst. In de Vlaanderen bevindt de divisie *Tib. Sebastiani* zich in ds omstreken van St. Nikolaas. Dezelve zal, naar men meent, spoedig bevel krijgen om voorwaarts te trekken. Deze divisie zal het Vlaamsche Hoofd moeten aanvallen, op het oogenblik, dat de belegering aan de andere zijde begint. — De hertog *van Orleans* heeft zich gisteren avond met zijne voorhoede-brigade te Brascaet op den weg naar Breda gevestigd; de beide Prinsen zijn niet door Antwerpen gekomen, maar hebben, aan het hoofd hunner troepen, den togt van Mechelen tot Brascaet in eens doorgezet. — De generaal *Lawoestine* is te Capellen, op den weg naar Bergen-op-Zoom; de generaal *Castellane* begeeft zich naar de zijde van Turnhout, waar hij gisteren avond eene stelling moet hebben aangenomen. — De brigaden *Georges* en *Zoeppfel* begeven zich links van Berchem. Heden moet het geheele leger deszelfs beweging hebben volbragt; den 22 en 23sten zullen besteed worden met het bepaaldelijk regelen der stellingen. De maarschalk kan derhalve op den 24sten den generaal *Chassé* tot de overgave der citadel opeischen.

— Gisteren is zoo in onze stad als in de voorsteden aangekomen, het 52 en 53ste regiment van linie, twee regimenten kurassiers, twee batterijen veld- en eene batterij rijdende artillerie, alle tot het fransch leger behoorende.

Door Gent zijn sedert maandag morgen geen fransche troepen meer doorgetrokken. — Maandag zijn nog 16 vaartuigen, met kruid, belegerings-materieel en kampements-goederen geladen en naar Boom bestemd, Gent gepasseerd.

— Vooreergisteren (zondag) hebben uit Parijs ontvangen depeches eene conferentie tusschen den koning, den maarschalk *Gérard* en den generaal *Evain* noodzakelijk gemaakt. Onmiddellijk na deze bijeenkomst zijn er estafettes van het paleis naar den generaal *Hurel* te Diest, naar den generaal *Goethals* te Thienen en naar den generaal *Duvivier* te Lier gezonden. Men vermoedt dat het belgisch leger het bevel gekregen heeft positien aan te nemen, voor het geval dat de Pruissen en Hollanders gelijktijdig eenen aanval deden. (*Courrier.*)

ANTWERPEN, den 20sten November.

Heden morgen ten acht ure zijn te Berchem eene kompagnie fransche sappeurs-mineurs aangekomen en ten een uur met schop en spade aan het werk gegaan, terwijl andere inmiddels schanskorven in gereedheid brengen. In den namiddag is de divisie *Achard*, uit twee regimenten infanterie en twee regimenten jagers te paard bestaande, in onze omstreken aangekomen, en heeft kantonnementen te Deurne, Wyneghem, Borgerhout, Put en Capellen betrokken; de generaals *Castellane* en *Lawoestine* waren aan het hoofd dier regimenten. — De generaal *Haxo* heeft zijn hoofdkwartier te Berghem.

Het materieel van het fransch leger, dat te water wordt vervoerd, moet dezen avond of morgen ochtend in onze omstreken komen.

— Ons garnizoen zal voor een gedeelte worden veranderd; het 5de regiment gaat naar Brussel en de Namensche burgerwachten naar Lier, en worden alhier door troepen uit de kantonnementen vervangen.

— Vier met levensmiddelen beladen vaartuigen zijn gisteren aan de citadel aangekomen. — Heden zijn vier of vijf handelvaartuigen voor onze stad in het gezigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den November.

De wetgevende kamers zijn heden met de gewone plegtigheid, en met de volgende aanspraak door den koning geopend:

Mijne heeren de Pairs en Afgevaardigden!

Ik wensch mij-zelven geluk, na eene langdurige scheiding, uwe ondersteuning en uwe voorlichting terug te vinden. Sedert de laatste zitting is het gouvernement aan zware beproevingen blootgesteld. Hetzelve heeft over de partijschap gezegevierd.

Bedrogen door den edelmoedigen geest onzer instellingen, en vertrouwende op onzen eerbied voor de waarborgen der openbare vrijheid, heeft men de kracht en sterkte eener wettige en gematigde staatkunde miskend. In de hoofdstad, in naam der republiek, in de westelijke departementen, in naam der contra-revolutie, heeft men met de wapenen in de hand, getracht de bestaande orde van zaken omver te werpen. Beide echter, de republiek en de contra-revolutie zijn overwonnen.

De gebeurtenissen van den 5 en 6den Junij hebben de kwade bedoelingen en tevens de onmagt van hen, die de regeringloosheid trachten te bevorderen, aan den dag gebragt. Het is gebleken hoe gevaarlijk de staatkunde zoude zijn, die de verwoestende hartstogten zoude sparen in plaats van dezelve te bedwingen. De grondwettige monarchie heeft hare ware vrienden en verdedigers gevonden in de bevolking der hoofdstad, in de kloekmoedigheid der nationale garde en in den moed en trouw van het leger, die gezamenlijk de pogingen der onruststokers hebben te keer gegaan.

Ik heb het geluk gehad, dat mijne tegenwoordigheid de goede burgers heeft aangemoedigd, en daardoor den opstand des te eerder is onderdrukt. Men heeft gezien, welken steun een grondwettig koning in de natie vindt, wanneer hij gedwongen is met de wapenen de kroon te verdedigen, waartoe hij geroepen werd, en de instellingen, wier handhaving hij heeft bezworen.

In de westelijke departementen hebben wij eenen opstand en eenige afschuwelijke misdaden te betreuren. De massa der bevolking heeft daarin geen deel genomen; en daar, waar het oproer is uitgebarsten, is hetzelve even spoedig te keer gegaan. Dat dan de misdadige stokers van den burgeroorlog, die zoo dikwerf reeds deze streken verwoestten, de hoop opgeven, om eene contra-revolutie te bewerken, die in uwe oogen, even als in de mijne, onmogelijk is, wijl men ons immer vereenigd zal vinden, om dezelve te bestrijden, getrouw aan onze eeden, en bereid om in het lot van het vaderland te deelen.

Eene beslissende gebeurtenis heeft overigens zeer onlangs de laatste hoop dezer partij in rook doen verdwijnen.

Mijne heeren! beide in de hoofdstad en in de westelijke departementen, heeft het bestuur in de bestaande wetgeving zijne veerkracht moeten vinden. Voor dergelijke misdaden moesten de verdedigers van orde en vrijheid, in het gevaarvol oogenblik, bij het bestuur de ondersteuning vinden, die hen onmisbaar was. Gij zult in overweging hebben te nemen, of de bestaande wetgeving ten dien aanzien niet moet worden herzien en aangevuld, en door welke middelen de veiligheid van den staat en de openbare vrijheid te gelijk kunnen worden gewaarborgd.

Door standvastig den weg der gematigdheid en billijkheid te bewandelen, blijven wij getrouw aan de beginselen onzer roemrijke omwenteling. Ziedaar het stelsel, dat gij door uwe medewerking hebt goedgekeurd, en dat met zoo veel standvastigheid door den bedreven en moedigen staatsman, wiens verlies wij betreuren, werd volgehouden.

Reeds doen zich wijd en zijd de gelukkige gevolgen dezer staatkunde gevoelen. Het vertrouwen wint dagelijks veld. Handel en nijverheid beginnen wederom te bloeijen. De Voorzienigheid heeft onze akkers mildelijk gezegend. De ziekte, die zoo vele slagtoffers heeft weggeraapt, is van hier geweken, en het een en ander doet ons op het spoedig herstel van geleden verliezen vertrouwen.

Buitenslands is de nationale voorspoed niet minder gewaarborgd, Ik mag mij met volkomen vertrouwen op de vredelievende gezindheid, en op de herhaalde verzekering, die mij daarvan dagelijks gegeven wordt, verlaten.

De naauwe vereeniging, die tusschen Frankrijk en Groot-Brittannie gesloten is, zal voor beide natien eene bron van welvaart en kracht, voor Europa eenen nieuwen waarborg van vrede opleveren.

Eene enkele strijdvraag zoude nog ongerustheid kunnen inboezemen. In weerwil van alle pogingen van het gouvernement, bleef het traktaat van 15 November 1831, waarover de scheiding tusschen Holland en Belgie werd tot stand gebragt, onuitgevoerd. De middelen tot eene minnelijke schikking waren uitgeput. Het doel was niet bereikt.

Ik heb gemeend dat een zoodanige staat van zaken niet met de waardigheid en de belangen van Frankrijk was overeen te brengen. Het oogenblik was gekomen, om in de uitvoering der traktaten te voorzien, en de verbindtenissen, jegens Belgie aangegaan, te vervullen.

De koning van Groot-Brittannie heeft in dit gevoelen gedeeld. Onze vlooten zijn aan den mond der Schelde vereenigd. Ons leger, dat evenzeer in krijgstucht als in moed uitblinkt, bevindt zich thans reeds onder de muren van Antwerpen. Mijne beide zonen zijn in deszelfs gelederen.

Door de vereeniging mijner beminde dochter met den koning der Belgen, heb ik den band tusschen de beide volken nauwer toegehaald. De akte, waarbij dit huwelijk werd gesloten, zal u worden voorgelegd.

Ik heb aan mijne ministers gelast om u dadelijk het traktaat op den 4 julij 1831, tusschen dit gouvernement en de vereenigde staten van Noord-Amerika gesloten, mede te deelen. Deze overeenkomst maakt een einde aan de wederzijdsche klagten.

Het traktaat waarbij prins *Otto van Beijeren* tot den troon van Griekenland werd geroepen, zal ter uwer kennisse worden gebragt. Ik zal u de middelen vragen, om met mijne bondgenooten de leening, welke volstrekt onmisbaar is, om den nieuwen staat te vestigen, te waarborgen.

Ik wensch dat onze grondwettige instellingen zoodra mogelijk voltallig worden gemaakt. De wetten bij art. 69 van het charter aangekondigd zullen u in den loop dezer zitting worden voorgelegd. Gij zult te beraadslagen hebben over de verantwoordelijkheid der ministers, over de departementale en gemeente besturen, over de inrigtingen van het openbaar onderwijs.

Onderscheidene andere wetten van minder staatkundig gewigt, doch belangrijk voor de natie, zullen u worden aangeboden.

Het smart mij, dat ik niet reeds dadelijk de vermindering der openbare lasten kan voordragen. Onze pligt jegens het vaderland, en de omstandigheden, waarin wij geplaatst zijn, vorderen alsnog groote opofferingen. Doch de aanstaande schikking der algemeene belangen van Europa doet ons het einde van dezen toestand als nabij beschouwen. De toekomst levert gunstige uitzigten op. Het openbaar krediet houdt stand, en onderscheidene omstandigheden duiden aan, dat de nationale rijkdom steeds toeneemt. Nog eenige pogingen, en de laatste sporen van onrust, die onafscheidelijk zijn van eene groote omwenteling, zullen worden uitgewischt. Het gevoel van standvastigheid zal zich op nieuw bij de menigte vertoonen. De natie zal met vertrouwen de toekomst te gemoet zien en dan zal ook de dierbaarste mijner wenschen verwezenlijkt worden, dat namelijk Frankrijk tot den hoogsten trap van voorspoed opklimme, en dat mijne pogingen tot dit doel hebben medegewerkt.

Volgens de berigten, die ons tot nu toe zijn toegekomen, zoude deze aanspraak onderscheidene malen door de toejuichingen der aanwezigen zijn afgebroken. De geheele plegtigheid is intusschen merkelijk gestoord, door eenen aanslag, waarmede het leven van den koning, op het oogenblik, waarin hij zich naar de vergaderzaal zoude begeven, werd bedreigd. Particuliere berigten melden, omtrent dit voorval het volgende:

» Toen koning *Lodewijk Philips* heden middag zich op den Pont Royal bevond, naar de quai d'Orsai gaande, trad er onverwacht iemand uit de menigte te voorschijn en schoot een pistool op hem af. Het zij dat het schot niet zeker genoeg was aangelegd, het zij, zoo als men van elders verhaalt, dat eene vrouw den arm van den moordenaar heeft afgewend, de kogel heeft haar doel gemist. Men verzekert dat de schuldige een jongman van naauwelijks 22 jaren is, en met onderscheidene medepligtigen in hechtenis werd genomen. Het verhaal dezer misdaad heeft vooral in de kamers de verontwaardiging der leden opgewekt, en dadelijk na het eindigen der zitting hebben de meeste zich naar de Tuilerien begeven, om hunne belangstelling te betuigen. De rust is voor 't overige niet gestoord geworden."

— De afgevaardigden zullen niet voor aanstaanden woensdag vergaderen.

— Te Chiron, departement de l'Indre, is ter vervanging van den heer *Giros de l'Ain*, een der kandidaten van het ministerie, de heer *Piscatory*, tot afgevaardigde verkozen.

Te Epernay, departement de la Marne, heeft de eerste verkiezing geene volstrekte meerderheid opgeleverd, doch de beide kandidaten, die de meeste stemmen vereenigden, de heeren *Joseph Perier* en *de Salvandy*, behooren beide tot de ministeriele partij.

— De fondsen waren heden (19 *November*) genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 96; de 3 pCt. kont. 67,40; op tijd 67,35, Napels renten kont. en op tijd 81,30; Sp. perp. 56¾; Cortes en Leening 1832: niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

[illegible], den 22sten November.

Door Zijne Majesteit zijn tot officieren bij de navolgende mobiele schutterijen dezer provincie benoemd en aangesteld, te weten:

Bij die der provincie Noord-Braband, 1ste afd.; 1ste bat.; — Tot 2de luit. Johan de Bruyn; 2de afd.; 2de bat.; — Tot kapit. J. Herr; 3de afd.: — Tot kapit.-kwartiermeester, Pieter Wartenhorst.

— Uit Leiden schrijft men, van den 20sten dezer: Heden hebben de vrijwillige jagers onzer hoogeschool hunne wapenen wederom ontvangen. Aanstaande donderdag zal er eene inspectie plaats hebben, en voortaan zullen zij wederom des dingsdags en donderdags twee uren exerceren. De kompagnie, of liever het korps dezer vrijwillige jagers, was heden morgen 275 man sterk, doch in den loop van den dag zijn er nog velen bijgekomen, terwijl nog meerdere gewacht worden, zijnde de afwezigen ook aangeschreven om naar Leiden te komen, ten einde zich gezamenlijk, wanneer het bevel daartoe komt, naar het leger te begeven.

— De generaal *Chassé* heeft eenen raad van defensie voor het kasteel van Antwerpen, de onderhoorige forten en de positie op de Schelde benoemd, bestaande uit de heeren:

Generaal-majoor *de Favauge*, kommandant der infanterie, kolonel graaf *von Quadt*, kommanderende de 10de afdeeling infanterie, kapitein ter zee *Koopman*, kommanderende Z. M. zeemagt voor Antwerpen, majoor *Voet*, plaatselijk kommandant, majoor *Seelig*, kommandant van de artillerie, majoor *van der Wijck*, kommandant der genie, en de adjunct-intendant *Mulder*, als sekretaris.

Tijdens het afzenden der laatste berigten van het kasteel, had deze raad van defensie reeds zittingen gehouden.

Laatstleden zondag zijn nog twee schepen met provland van Dordrecht naar het kasteel van Antwerpen vertrokken, en eergisteren avond is ook het gewone, tusschen gezegd kasteel en die stad varende beurtschip, *de Citadel van Antwerpen* genaamd, nog van daar afgevaren, met een groot aantal naar het kasteel terugkeerende verlofgangers.

— In de Amsterdamsche koophandel en zeevaart-tijdingen leest men: » Volgens rapport van een loods, is een engelsch oorlogs-fregat van 44 stukken, den 16den november in de Eijerlandsche gronden beset geraakt, doch, alhoewel men aan den wal reeds alle aanstalten had gemaakt, om de equipage te redden, door deszelfs eigene sloepen weder uitgebragt."

— Het berigt van de belgische dagbladen, dat de Franschen tot Capellen op den weg naar Bergen-op-Zoom en tot Brascaet op den weg naar deze vesting voortgetrokken zijn, vindt zich door bijzondere alhier ontvangen berigten bevestigd. Naar wij vernemen houden dezelve zich, op beide de genoemde wegen, bezig met het opwerpen van batterijen, om het acces van onze troepen naar Antwerpen, met oogmerk om de citadel te ontzetten, te verhinderen.

— Over Engeland heeft men berigt, dat de stad Paramaribo in de Nederlandsche kolonie Suriname, die in januarij 1821 door eenen fellen brand zoo veel geleden heeft, thans op nieuw door zulk eene ramp, ofschoon gelukkig in mindere mate, is bezocht geworden. Een brief uit Paramaribo van den 10den september, door het Handelsblad medegedeeld, behelst daaromtrent het volgende:

» Den 3den september, ten 10 ure des avonds, ontstond er brand bij den heer *Monsanto*, op den heiligen weg, en sloeg dadelijk achterwaarts over tot de, aan de waterzijde gelegene gebouwen van den heer *F. Machielse*, van waar de ontzettende vlammen zich mededeelden aan de pakhuizen van de heeren *Wittering*, en voorts aan die der heeren *van West* en *de Hart*, aldaar onmiddellijk de tweede verdieping der achtergebouwen bereikende, zoodat, als het ware, de panden van laatstgemelde heeren in een oogenblik verdwenen. Terstond daarop bereikte de vuurwoede de huizen der heeren baron *van Heeckeren*, *Coling-Kemble* en *Mesquita*, enz. Men vleide zich, den overkant der Joden-Breestraat te behouden; doch van het huis van den heer *Mesquita* vloegen de vlammen over naar dat van *Miss Peggy* (voorname logement-houdster), ten welker gevolge de gansche straat werd in de asch gelegd, en van waar de brand andermaal naar de waterzijde oversloeg, tot dezelve aan de Samarakabrug een einde nam, na dus ook nog de Knipersgracht tot aan de Maagdenstraat, als ook de Hernhutterstraat te hebben aangedaan, tot aan het huis van den heer *Soesman*, op de Joden-Breestraat, tegenover het huis van den heer *Mesquita*, zoodat de brand, na van des morgens 10 ure tot des namiddags 4 ure te hebben gewoed, een volmaakt vierkant heeft vernield. Drie etmalen later brandde nog de vlakke grond. Oogenblikkelijk na het eerste brand-geroep breidden de vlammen zich derwijze vreesselijk uit, dat er geene mogelijkheid bestond, iets uit de pakhuizen van eerstgemelde heeren te redden. Voor zoo verre wij weten, zijn er geene menschen bij omgekomen."

Uit andere berigten blijkt nog, dat onder de afgebrande gebouwen ook de kerk der Evangelisch-Luthersche gemeente behoort. De bekende omstandigheid, dat de huizen te Paramaribo meerendeels geheel van hout en zelfs niet eens met pannen gedekt zijn, gevoegd bij het warme klimaat, waardoor het hout eene buitengewone mate van droogte erlangt, zal waarschijnlijk ook thans weder tot den snellen voortgang van den brand veel hebben bijgedragen.

— In den *Messager de Gand* leest men het volgend artikel, met het opschrift *diplomatische list*:

» Dikwijls heeft men gevraagd, waarom de Antwerpsche citadel, welker bemagtiging, in plaats van onze zaken tot een einde te brengen, de ontknooping slechts vertragen zou, — alléén door de Franschen moest aangevallen worden en niemand heeft tot heden deze vraag voldoende kunnen oplossen. Het zij ons vergund, ook onze meening omtrent dit duister raadsel te openbaren.

» Frankrijk is zeker, naar het zegt, van in weinige dagen de citadel van Antwerpen te nemen; maar dewijl het dan die zekerheid heeft, en, luidens deszelfs verklaringen, slechts het traktaat van 15 November wil ten uitvoer leggen, schijnt de goede trouw te vorderen, dat het eerst Venloo en het, bij gemeld traktaat aan Koning *Willem* gegeven grondgebied, door de Belgen deed ontruimen en ter beschikking van Holland stelde; zoo zou het althans nog een schijnvoorwendsel voor de vijandelijkheden, die het onderneemt, geven;" » Ziedaar uw deel, zou het aan koning *Willem* zeggen: ik neem de citadel over, als aan mijne vrienden, de Belgen toebehoorende."

» Maar het fransch ministerie wacht zich zorgvuldig die taal te voeren; wel spreekt het van de ontruiming van het belgisch grondgebied, maar zwijgt over die van het hollandsche en doet alzoo van eene onregtvaardige partijdigheid blijken, van een voorkeur, welke met de hoedanigheid van scheidingsregter, die het wil wezen, ten eenemale strijdt.

» Dit gedrag kan, dunkt ons, alleen op de volgende wijs worden verklaard. De heer *Soult* zal de citadel vrijwillig of met geweld innemen, en verwacht dat Koning *Willem*, na die verovering, de teruggave van Venloo en der in het traktaat aangeduide streken vorderen zal; dan zal men hem ten antwoord geven: daar gij dit grondgebied krachtens het traktaat reclameert, en het niet dan uit kracht daarvan kunt vorderen, moet gij onvermijdelijk het ingeroepen traktaat in zijn geheel ten uitvoer leggen; vooraf moet gij tot hetzelve toetreden en al deszelfs bepalingen nakomen, of waarborgen geven, dat gij zulks doen zult; zonder dat, zult gij noch Venloo, noch Limburg, noch Luxemburg hebben. Weigert gij, dan zullen wij de Belgen in het bezit van dat grondgebied handhaven. — Nu is het wel zeker, dat Koning *Willem* weigeren moet.

» Men ziet, dat dit plan voor de volslagen berooving van Holland zoo slecht niet ontworpen was; jammer is 't maar, dat de 's Gravenhaagsche diplomaten achter het geheim zijn gekomen. De Pruissen hebben in last het schelmstuk te doen mislukken; zij zullen de betwiste landen bezetten en ze koning *Willem* ter hand stellen, uit kracht, niet der 24 artikelen, maar der tractaten van 1815. Zoo zal de parijsche listigheid in hare eigene netten worden gevangen. De Belgen zullen met de verwoesting der stad en voorzeker met geweldige kosten, het bezit eener citadel bekoopen, die hun tot niets nut is, en zich van grondgebied zien beroofd, hetwelk voor hen van onberekenbaar nut is, en welks overgave in handen der Hollanders, hen in eene, bijna van alle zijden door hunne vijanden omgeven en bedreigde, stelling plaatsen zoude.

» Na deze verklaring zal men begrijpen, waarom de Pruisische expeditie het Fransch ministerie zoo hinderlijk is en waarom het dezelve zoo zorgvuldig door zijne bezoldigde dagbladen doet tegenspreken."

'S GRAVENHAGE, den 21sten November.

Men verneemt dat in den loop dezer week eene openbare zitting der Tweede Kamer gehouden, en daarin de voordragt van wet tot oproeping van den landstorm aangeboden zal worden.

De Eerste Kamer is heden niet vergaderd geweest. Eerst morgen schijnt zij over de ontwerpen van wet, tot voorziening in de buitengewone behoeften van den staat voor 1833 te zullen beraadslagen.

— Ten aanzien van het gevecht, dat er tusschen fransche en onze schepen plaats zou gehad hebben, is hier niets bekend. Alleen is het bekend, dat voor den Brielle en Hellevoetsluis, en alzoo voor de Maas, oorlogsvaartuigen kruissen, die den handel met Rotterdam belemmeren.

— Heden zijn de verlofgangers dezer stad bij trommelslag van het besluit der Hooge Regering onderrigt, om zich onverwijld naar hunne korpsen te begeven, en zich tot het bekomen van hunne paspoorten bij den plaatselijken kommandant aan te melden.

Voorts zijn de schutters van den tweeden en derden ban dezer residentie geïnspecteerd geworden en zullen zij eerstdaags geheel worden uitgerust, ten einde op het eerst te geven teeken tot verdediging van het Vaderland te kunnen uittrekken. Zij zullen, voor zoo verre zij dit niet reeds zijn, in den wapenhandel worden geoefend. Hun getal wordt op omstreeks 500 begroot.

— Volgens drie bekend gewordene algemeene staten zijn naar verschillende landen en rijken, gedurende het jaar 1831, ingeklaard de volgende schepen: geladen 4550, houdende 544,369 tonnen; met ballast 403 schepen, houdende 25,772 tonnen.

Uitgeklaarde schepen, naar verschillende landen en rijken, gedurende hetzelfde tijdvak: geladen schepen 2860, houdende 332,858 tonnen; met ballast 2109, houdende 242,779 tonnen.

Ingeklaarde zeeschepen, gedurende hetzelfde tijdvak, in de respective havens van het Rijk: geladen schepen 4540; houdende 544,369 tonnen; met ballast 403, houdende 25,772 tonnen. Van dit getal zijn te Rotterdam ingeklaard 1346 geladen schepen, houdende 191,922 tonnen; met ballast 143 schepen, houdende 9520 tonnen.

BELGIË.

BRUSSEL, den 21sten November.

Uit Boom schrijft men het volgende omtrent de komst der fransche troepen aldaar: » Sedert twee dagen zijn hier intendanten voor de levensmiddelen en eenige artillerie-officieren aangekomen, om ponten voor den overtogt eener kolonne van 15,000 Franschen in gereedheid te doen brengen. Heden is de helft dezer kolonne achtervolgelijk, eerst aan de overzijde van den Rupel te Klein-Willebroeck, en vervolgens alhier aangekomen. Het schitteren der menigte bajonetten aan de overzijde der rivier bij het schoone herfstweder, en het overvoeren van manschappen, paarden, wagens en militaire equipagien, in een groot getal ponten en booten, groot en klein, leverde een schilderachtig gezigt op. De overvaart begon ten tien uren des morgens en houdt heden avond ten acht nog aan. Terstond na de aankomst aan deze zijde zijn de bataillons naar de hun aangewezen kantonnementen vertrokken; omtrent 2000 man is echter hier gebleven. De heden alhier aangekomen troepen trekken morgen nader op Antwerpen. Eene dergelijke kolonne wordt morgen gewacht. Alle huizen zijn vol militairen; de wel gezeten inwoners hebben tot vier officieren, andere acht of tien soldaten in kwartier.

» Morgen wachten wij ook alhier een konvooi van 14 of 15 vaartuigen of groote schuiten, een groot deel van het noodige materieel voor de belegering der citadel aan boord hebbende. Deze vaartuigen brengen onder anderen aan: 80 stukken geschut van zwaar kaliber, houwitsers, mortieren, affuiten en kaissons. Men heeft een soort van kragen aan den oever geplaatst, om dezelve van boord te hijschen, welke arbeid men denkt dat wel een paar dagen zal duren, zoodat de belegering der citadel voorzeker niet dan eerst over eenige dagen zal kunnen begonnen worden."

— Te Grammont zijn zaturdag en zondag vier regimenten fransche infanterie doorgetrokken. — Te Audenaerde werden dingsdag 1400 fransche kurassiers gewacht, omtrent welker kort of lang verblijf men geheel onzeker was. Er hadden aldaar vele opkoopingen van hooi en andere fournituren plaats. — Omtrent het verblijf der fransche troepen te St. Nicolaas was almede niets bepaalds bekend; dezelve bleven voorloopig in de stad en omstreken gestationeerd, doch moesten zich gereedhouden, om op het eerst bevel, met de pont, die onlangs tusschen Burght en Hoboken in het veer gekomen is, de Schelde over te steken. — De bakkers van St. Nicolaas moesten het brood voor de Franschen bakken tot de militaire bakkerij in gereedheid was. Gedurende de eerste dagen moesten de troepen ook door de inwoners worden gevoed, tot hun campagne-vivres zouden worden uitgereikt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den November.

Onder dagteekening van den 10den dezer meldt de *Augsburgsche Zeitung* uit Berlijn: » Aan het departement van buitenlandsche zaken heerscht alhier eene buitengewone levendigheid. De heer *v. Ancillon* had heden eene langdurige konferentie in het koninklijk paleis, en later met de Russische en Oostenrijksche gezanten; naar alle zijden vertrekken koeriers; een adjudant des Konings werd na Koblenz gezonden; onze troepen geraken in beweging, en in de Staatscourant verscheen heden eene officiele verklaring om het publiek niet in onzekerheid te laten. Zulks was te meer noodzakelijk, omdat de handelstand bevreesd werd, de fondsen aan het dalen waren, en daar toch niets op het verkeer zoo nadeelig werkt, dan de onzekerheid in staatkundige betrekkingen. Een geducht artillerie-park moet van Maagdenburg naar den Rijnkant worden getransporteerd, en de kontrakten tot het overbrengen van militaire goederen en tot onderhoud van het leger, indien eene grootere massa werd zamen getrokken, moeten worden gesloten. Het ware inderdaad te wenschen, dat de Fransche regering wel overwoog, wat zij onderneemt; door hare onvoorzigtigheid kan een brand ontstaan, die door geene menschelijke hand spoedig weder is te blusschen, en die ten slotte Frankrijk zelve op 't gevoeligst treffen kan. Het is de Fransche staatkunde, die na vergeefsche pogingen, om, ten kosten van andere, de nieuwe regering staande te houden, nu nog eenmaal tracht, door aanmatiging een stelsel te handhaven, dat reeds van zijne geboorte af, de zaden van deszelfs ontbinding bij zich droeg. Deze staatkunde heeft in Londen door de partijdigheid van lord *Palmerston* weerklank gevonden, en men meent zich nu sterk genoeg, om met opgeheven vizier voorwaarts te gaan, het zwaard in de weegschaal te werpen, en eenen strijd, waaraan men geheel vreemd is, met geweld te beslissen, hoezeer ook het gewoon gevoel van billijkheid zulks verbiedt, en de voorzigtigheid het ontraadt. De verovering toch der Antwerpsche citadel, zal evenmin den strijdlust der Fransche bewegingsgezinden koelen, als het kabinet van 's Gravenhage noodzaken, om op eens zijne vermeende regten te laten varen, en voorwaarden te onderteekenen, die den ondergang van den Hollandschen handel ten gevolge zouden hebben. Men heeft dus zoo goed

als niets voor de bevrediging der oppositie, en de beslissing der Belgische strijdvraag gewonnen, indien de Fransche expeditie onder de muren van Antwerpen een einde neemt. Veeleer zal de oppositie daardoor meer gevaarlijke wapenen in de handen krijgen, en de Belgische kwestie nog ingewikkelder worden. Het kan overigens het Parijsche kabinet niet onbekend zijn, dat de geringste schending van het Hollandsch grondgebied, de geringste poging om den oorlog, na de verovering der Antwerpsche citadel, verder voort te zetten, eene oorlogsverklaring jegens de Noordsche mogendheden zoude zijn. Waartoe dan deze militaire bravade, die het grootste ongeluk voor de stad Antwerpen, en geene gewigtige resultaten kan opleveren; immers indien men aan de verzekering, dat de expeditie zich bij die verovering zal bepalen, getrouw blijft.

— Te Maints wilde men van den 16den dezer weten, dat een gedeelte der bezettingen van Erfurt en Maagdenburg reeds in de Rijnprovincien was aangekomen; dat behalve het 7de ook het 8ste legerkorps mobiel werd gemaakt, en dat Pruissen binnen weinige dagen alzoo eene magt van 100,1000 man aan de belgische grenzen vereenigd zoude hebben. De generaal *V. Schütz*, wien het bevel over de voorhoede werd opgedragen, was reeds van daar vertrokken.

— Van de Poolsche grenzen schrijft men dat te Warschau onderscheidene Russische officieren zijn in hechtenis genomen, die, ontevreden zijnde met de verordeningen van vorst *Paskewitz*, met andere misnoegden, in het binnenste des rijks, verbindingen hadden aangeknoopt. Aan de vermeende belangen der Polen moet deze toeleg geheel vreemd zijn, doch veeleer aan de toegeeflijkheid, die men ten aanzien der opstandelingen heeft gebruikt, te wijten.

STATISTIEK.

Men leest in den engelschen *Courier* de volgende staatkundige statistiek, van de groote Europesche mogendheden, welke met aandacht verdient te worden gelezen:

» *Bevolking*: De bevolking van Rusland bedraagt 60 millioenen zielen; die van Frankrijk 33; die van Oostenrijk 33; die van Groot-Brittannie 24 en die van Pruissen 13 millioenen. (De bevolking van Indie en der kolonien, bij die van Groot-Brittannie gevoegd, geeft gezamenlijk een bedrag van 140 millioenen zielen.)

» *Inkomsten*: Rusland heeft 14 millioenen sterling inkomsten, Oostenrijk 12, Pruissen 8, Frankrijk 38, Engeland 54." De inkomsten van Engeland staan gevolgelijk gelijk met die vierde der inkomsten van de vier overige mogendheden.

» Om het deel dezer inkomsten te kennen, dat aan de buitenlandsche aangelegenheden kan worden besteed, moet men de openbare schuld er van aftrekken.

» De russische schuld bedraagt 55 millioenen sterling en de interest 3 millioen; die van Oostenrijk 60 millioen, interest 3 millioen; die van Pruissen 28 millioen, interest een half millioen; die van Frankrijk 200 millioen, interest 10 millioen; die van Groot-Brittannie 770 millioenen, interest 28 millioen.

» De beschikbare inkomsten blijven derhalve, voor Rusland 11 millioen, voor Oostenrijk 9, voor Pruissen 6½, voor Frankrijk 28 en voor Engeland 26 millioenen sterling. Het beschikbaar inkomen van Engeland is beneden dat van Groot-Brittannie, ofschoon wel nog met de inkomsten van de drie overige mogendheden gelijk staande. De wezenlijke inkomsten van Engeland zijn echter grooter dan die van Frankrijk: zulks bewijzen de vlooten en legers: Rusland heeft 128 schepen, Oostenrijk 72, Pruissen 2, Frankrijk 320, Engeland 604. Zie hier eene nadere verdeeling:

	schepen	fregatten	korvetten
Oostenrijk	3	8	6
Pruissen	2	»	»
Frankrijk	60	53	207
Engeland	162	118	342
Rusland	48	30	50

Rusland heeft 600,000 man troepen; Oostenrijk 350,000, Pruissen 250,000, Frankrijk 400,000; Engeland 110,000 man. Er wordt ja gezegd, dat Rusland, – de militie en de troepen zijner Aziatische bezittingen daarbij gerekend, – een millioen soldaten heeft, maar het kan er niet meer dan 600,000 op de been brengen.

» Ziedaar, – vervolgt de *Courier* – eene opgave van de magt der vijf groote Europesche mogendheden, in een onmiddelijk verband met de vijandelijkheden tegen Holland eenerzijds, en Frankrijk en Engeland aan de andere zijde. Als zee-mogendheid en niet aanvallende is de stand van Groot Brittannie alles beheerschend; maar betrekkelijk vergelijking, als krijgs-mogendheid en het vasteland aanvallende, zonder kracht: dit nu juist strekt tot deszelfs voordeel. Magtig in zijne maritieme verdedigings-middelen en voor den aanval ongenaakbaar, heeft hetzelve noch verbonden te zoeken, noch vreemde zamenspanningen te duchten; deszelfs belang vordert den vrede te bewaren, en zoo het zich somwijlen tot den oorlog gereed toont, geschiedt zulks alleen met de bedoeling, om zich door de overige staten te doen eerbiedigen.

Wat de engelsche nationale schuld betref, de *Courier* wil beweren, dat dezelve, in plaats van een kenteeken van armoede, zooals algemeen gedacht werd, veeleer een bewijs ware van den rijkdom des lands, omdat de ingezetenen zelven en geen vreemdelingen de schuldeischers van den staat waren, en dat, zoo de veiligheid of de nationale eer eenen oorlog vorderden, Engeland in staat zoude zijn, denzelven niet minder krachtig dan ten tijde van *Napoleon* te kunnen volhouden, welke stelling wij – wat ons betreft – liefst voor rekening van den *Courier* laten.

BRIEFWISSELING.

De redactie, vereerd met de toezending van Vaderlandsche Bijdragen, 't zij in Proza of Poëzij, beveelt zich daartoe voortdurend aan, zullende alle Bijdragen van dien aard, mits voor de plaatsing geschikt en niet reeds door andere dagbladen medegedeeld zijnde, bestendig met genoegen in haar Blad worden opgenomen. — Dit strekke tevens ter beantwoording van de heusche letteren van *Anonymus* uit Amsterdam.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 21 November 1832.

			geh.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, 2½ pCt.	ƒ 39 à 39⅝	39⅝
	Uitgestelde schuld	– [illegible] à [illegible]	
	Kansbiljetten	– 14 à 14½	14½
	Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	– 65¾ à 66	65¾
	Idem idem, 3½ pCt.	– 51¾ à 52¼	
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	– 88½ à 89¼	88¾
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	– 94½ à 95⅛	94½
	Nieuwe idem, 1832 à 5 pCt.	– 74½ à 75⅛	74⅝
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	– 99¼ à 99½	99⅜
	Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	– 78 à 78¾	78⅜
FRANKRIJK,	Inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	– 66½ à 67¼	67
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	– 91¼ à 91⅝	91⅝
	Bij dezelfde 18[illegible], 5 pCt.	– 92⅞ à 93¼	93
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pCt.	– 48 à 48¼	48⅜
	Dezelfde 3 pCt.	– 29 à 29¼	29⅛
	Uitgestelde schuld	– 7 à 7⅛	

* * Diegenen welke iets te pretenderen of verschuldigd zijn aan * P. VAN DER PLUIM, in leven Vischverkooper alhier, gelieve hunne pretentien binnen den tijd van veertien dagen in te zenden aan het adres van J. VERHEUL, op de Groote Markt te *Breda*.

* * P. H. VAN FENEMA, Notaris te *'s Hertogenbosch*, zal * aldaar in het Stads Koffijhuis op de Pensmarkt, den 1sten December 1832, des avonds ten zes ure, provisioneel, en den 15den December daaraanvolgende, ter zelver ure, finaal Verkoopen:

Een sedert vier jaren nieuw opgebouwd HEERENHUIS, bestaande in: vier Beneden- en twee Boven-Kamers, Provisie-Kamer, twee Zolders, Keuken, Achterhuis en twee Kelders, zijnde de meeste Kamers behangen en het geheele Huis naar den nieuwsten smaak ingerigt; voorts ERVE, BLEEKVELD, BLOEMTUIN, MOESTUIN, groote BOOMGAARD, (welke dit jaar ƒ 160.00 aan fruit heeft opgebragt,) wijders eene groote SCHUUR en GRAANBERG; alles staande en gelegen te *Kessel* aan den *Maasdijk*, twee uren van *Tiel*, twee en een half uren van *Bommel* en drie en een half uren van *'s Hertogenbosch*, zijnde waterrijk en zeer geschikt voor een Zomer- en Winter-verblijf; mitsgaders acht-en-twintig Bunders allerbest WEI-, TEEL- en HOOILAND, gelegen onder de Gemeenten *Kessel*, *Lith* en *Maren*; breeder bij billetten in negentien kavelingen omschreven.

Nadere informatie te bekomen, ten Kantore van den Notaris VAN FENEMA voornoemd.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE TOESTEMMING.

Groote troep KOORDDANSERS en PANTOMIME-SPELERS, onder Directie van *NIEMECZEK*.

Op Zaturdag den 24sten November. ACROBATISCHE EXERCITIEN, met en zonder Balanceerstok, door de geheele troep, welke wedijveren zullen om nog niet vertoonde Evolutien te doen; den Heer *Niemeczek*, Directeur, zal alles aanwenden in de Acrobatische Exercitien, om nog niet vertoonde en onbegrijpelijke toeren te verrigten, gevolgd van: LE PAS DE FLORE, dans op *twee* koorden door Mejufvrouw *Meuze* en *Debureau*. Mijn Heer en Mejufvrouw *Denis*, een zeer Komische Scène, uitgevoerd door den jongen Heer *Niemeczek* en de jonge Jufvrouw *Niemeczek* oud 5 jaar. Dit alles zal worden voorafgegaan door: DE DORPSINTRIGUE of *de twee Landbewoonsters*, landelijk en vrolijk pantomime in eene afdeeling. Terwijl deze voorstelling zal eindigen met: ARLEQUINO FILTO CARRE, Toover-Pantomime, met Standverwisseling in eene afdeeling.

Aanvang ten zes ure precies.

1ste Rang 99 Cents, 2de Rang 70 Cents, 3de Rang 40 Cents.

De Plaatsen kunnen op den Speeldag besproken worden van 's morgens 10 tot 4 uren, mits betalende 10 Cents Extra voor iedere plaats.

Heeren Militairen, mits in uniform, betalen half geld.

DE MILITAIRE SPECTATOR N°. 23

ziet het licht en bevat: 1°. Over de Ruiterij, en in het bijzonder over het nuttige, dat, nopens dit wapen, in de werken van den Generaal Graaf *von Bismark* vervat is. 2. Album voor Levensschetsen en Tafereelen uit de Krijgsgeschiedenis en uit het Krijgsmansleven; I. De Pruissische Majoor *Ferdinand von Schill*, vervolg en slot. 3°. Aan de Redactie van den Militairen Spectator, bevattende eenige ophelderingen, ten aanzien van den oorsprong en den aard der wijzigingen, welke het veld-materieel der Artillerie op Java sedert het jaar 1824 heeft ondergaan. 4°. Briefwisseling.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.